

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permisivitatea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Emitent: CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 30 din 17 ianuarie 2007

HOTĂRÂREA din 8 iunie 2006, definitivă la 8 septembrie 2006,
în Cauza Lupșa împotriva României
Strasbourg
(Cererea nr. 10.337/04)

Această hotărâre va rămâne definitivă în situațiile precizate în art. 44 § 2 din Convenție. Ea poate fi supusă unor modificări de formă.

În Cauza Lupșa împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), statuând în cadrul unei camere formate din: domnii B.M. Zupancic, președinte, J. Hedigan, L. Caflisch, C. Bîrsan, doamna A. Gyulumyan, domnii E. Myjer, David Thor Bjorgvinsson, judecători, și din domnul V. Berger, grefier de secție,

după ce a deliberat în camera de consiliu la data de 18 mai 2006,

a pronunțat următoarea hotărâre, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se afla o cerere (nr. 10.337/04) îndreptată împotriva României, prin care un cetățean sârbo-muntenegrean, domnul Dorjel Lupșa (*reclamantul*), a sesizat Curtea la data de 19 ianuarie 2004, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamantul este reprezentat prin doamnele E. Iordache și D. Dragomir, avocate din București. Guvernul român (*Guvernul*) a fost reprezentat de agentul sau, doamna R. Rizoiu, apoi de doamna B. Ramașcanu, de la Ministerul Afacerilor Externe.

3. La data de 18 februarie 2005, președintele Secției a treia a hotărât să comunice cererea Guvernului. Invocând prevederile art. 41 din Regulamentul Curții și art. 29 § 3 din Convenție, președintele a hotărât că cererea să fie analizată cu prioritate și că admisibilitatea și temeinicia cauzei să fie analizate în același timp.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

4. Reclamantul s-a născut în anul 1965 în Iugoslavia și în prezent locuiește în Belgrad.

5. În cursul anului 1989, reclamantul, cetățean iugoslav, a intrat și s-a stabilit în România. A locuit aici 14 ani și în 1993 a înființat o societate comercială a cărei activitate principală era prăjirea și comercializarea cafelei. De asemenea, a învățat limba română și a trăit marital cu o cetățeană română începând din anul 1994.

6. La data de 2 octombrie 2002, partenera de viață a reclamantului, aflată în vizită în Iugoslavia, a născut un copil. Câteva zile mai târziu, reclamantul, partenera sa și nou-născutul s-au întors în România.

7. La data de 6 august 2003, reclamantul, care se afla în străinătate, a intrat în România, fără vreo opoziție din partea poliției de frontieră. Cu toate acestea, a doua zi, agenții poliției de frontieră s-au prezentat la domiciliul sau și l-au însoțit până la graniță.

8. Prin acțiunea introdusă la data de 12 august 2003 în fața Curții de Apel București împotriva Autorității pentru străini și Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, avocata reclamantului a contestat măsura de însoțire până la graniță.

9. Aceasta a afirmat că reclamantului nu i s-a prezentat niciun act care să-l declare pe acesta indezirabil pe teritoriul românesc. Ea a mai adăugat că reclamantul trăia din anul 1989 în România, că participarea sa la revolta anticomunistă din 1989 i-a adus o medalie, că înființase o societate comercială, că se îngrijea de familia sa și că nu atentase în niciun fel la siguranța statului.

10. Singurul termen de judecată în fața Curții de Apel București a avut loc la data de 18 august 2003. Reprezentanta Autorității pentru străini i-a înmănat avocatei reclamantului copia unei ordonanțe a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, emisă la data de 28 mai 2003, prin care, la cererea Serviciului Român de Informații și în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, reclamantul fusese declarat „persoana indezirabilă” și i s-a interzis șederea în România pentru o perioadă de 10 ani, pe motiv că existau „indicii temeinice, conform cărora el desfășura activități de natură să pună în pericol siguranța națională”. Ultimul paragraf al ordonanței Parchetului menționa că aceasta trebuie comunicată reclamantului și pusă în executare de către Autoritatea pentru străini, în temeiul art. 81 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002.

11. Conform documentelor depuse la dosarul cauzei de către reprezentanta Autorității pentru străini, Ministerul de Interne informase la data de 2 și 11 iunie 2003 Serviciul Român de Informații, Ministerul Afacerilor Externe și poliția de frontieră despre faptul că reclamantului i se interzisese șederea în țară.

12. Avocata reclamantului a cerut o amânare pentru a-i comunica reclamantului copia ordonanței Parchetului și pentru a-și preciza acțiunea.

13. Deși reprezentanta Parchetului a susținut aceasta cerere având în vedere că nu se dovedise faptul că a fost respectată obligația de comunicare către reclamant a ordonanței Parchetului, curtea de apel a hotărât să continue analizarea cauzei. Considerând că probele administrate deja în dosar sunt suficiente, ea a respins și noua cerere de amânare a avocatei reclamantului în vederea administrării probelor necesare în dovedirea acțiunii sale.

14. Pe fond, curtea de apel a respins acțiunea, motivându-și decizia astfel:

„Curtea, analizând actele dosarului și susținerile formulate, urmează să respingă că neîntemeiată contestația împotriva măsurii de declarare că indezirabil, dispusă prin ordonanța Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București și privind măsura returnării, reținând că, în raport de prevederile art. 83 și 84 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, măsura dispusă este temeinică și legală, în raport de condițiile prevăzute de normele în materie.

Față de motivarea actului administrativ contestat, se reține că aceasta întrunește condițiile de fond și formă cerute de norma specială, autorizarea prezentei unui străin pe teritoriul statului fiind atributul acestui stat, exercitat prin autoritățile competente, în limitele normelor în materie și cu respectarea proporționalității restrângerii unor drepturi fundamentale proporțional cu situația pe care a determinat-o, pe cale de consecință și măsura returnării fiind corect dispusă.

Se susține că măsura dispusă prin Ordonanța Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București din 28.05.2003 a fost comunicată Ministerului Afacerilor Externe și Serviciului Român de Informații la data de 11.06.2003, iar Inspectoratului General al Poliției de Frontieră la data de 2.06.2003, iar la pct. 3 din dispozitivul ordonanței de declarare că indezirabil s-a menționat că acesta se aduce la cunoștința străinului și se pune în executare de către Autoritatea pentru străini, în condițiile art. 81 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, în preambulul actului fiind menționate datele privind pașaportul străinului, că și reședința acestuia.

Prin urmare, Curtea urmează să respingă că neîntemeiată contestația reclamantului, formulată împotriva ordonanței Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, pe toate capetele de cerere.”

15. În temeiul art. 85 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, aceasta hotărâre a rămas definitivă.

16. Ulterior, în cursul anilor 2003 și 2004, partenera de viață a reclamantului, care nu vorbește limba sârbă, și fiul lor, care are dublă cetățenie română și sârbo-muntenegreană, s-au deplasat în Serbia-Muntenegru de mai multe ori, în sejururi ce au durat de la câteva zile până la câteva luni.

II. Dreptul și practica internă pertinente

A. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 955 din data de 27 decembrie 2002

Articolul 81

„(1)Aducerea la cunoștința străinului a dispoziției de părăsire a teritoriului României se realizează de către Autoritatea pentru străini ori de formațiunile sale teritoriale.

(2)Dispoziția de părăsire a teritoriului se redactează în două exemplare, în limba română și într-o limbă de circulație internațională.

(3)Atunci când străinul este prezent, un exemplar al dispoziției de părăsire a teritoriului se înmânează acestuia, sub semnătură

(...).

(4)Dacă străinul nu este prezent, comunicarea se realizează astfel:

a)prin poștă, cu confirmare de primire, la adresa la care străinul a declarat că locuiește;

b)prin afișare la sediul Autorității pentru străini și al formațiunii teritoriale, în cazul în care nu se cunoaște adresa la care locuiește străinul.”

Articolul 83

„(1)Declararea că indezirabil constituie o măsură administrativă de autoritate, dispusă împotriva unui străin care a desfășurat, desfășoară ori există indicii temeinice că intenționează să desfășoare activități de natură să pună în pericol siguranța națională sau ordinea publică.

(2)Măsura prevăzută la alin. (1) se dispune de către procurorul anume desemnat de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, la propunerea Autorității pentru străini sau a altor instituții cu competențe în domeniul ordinii publice și siguranței naționale care dețin date sau indicii temeinice în sensul celor prevăzute la alin. (1).

(3)Procurorul se pronunță, prin ordonanța motivată, în termen de 5 zile de la primirea propunerii formulate în condițiile alin. (2) și, în cazul aprobării acesteia, transmite ordonanța de declarare că indezirabil la Autoritatea pentru străini pentru a fi pusă în executare. Atunci când declararea străinului că indezirabil se întemeiază pe rațiuni de siguranță națională, în conținutul ordonanței nu vor fi menționate motivele care stau la baza acestei decizii.

(4)Dreptul de ședere al străinului încetează de drept de la data emiterii ordonanței de declarare că indezirabil.

(5)Perioada pentru care un străin poate fi declarat indezirabil este de la 5 la 15 ani (...).”

Articolul 84

„(1)Ordonanța de declarare că indezirabil se aduce la cunoștința străinului de către Autoritatea pentru străini, în condițiile prevăzute la art. 81.

(2)Comunicarea datelor și informațiilor care constituie motivele ce au stat la baza deciziei de declarare că indezirabil pentru rațiuni de siguranță națională se poate face numai în condițiile stabilite și către destinatarii în mod expres prevăzuți de actele normative care reglementează regimul activităților referitoare la siguranța națională și protejarea informațiilor clasificate. Asemenea date și informații nu pot fi, sub nicio formă, direct sau indirect, aduse la cunoștința străinului declarat indezirabil.”

Articolul 85

„(1)Ordonanța de declarare că indezirabil poate fi atacată de străinul împotriva căruia a fost dispusă, în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării, la Curtea de Apel București. Sentința instanței este definitivă și irevocabilă.

(2)Exercitarea căii de atac prevăzute la alin. (1) nu are efect suspensiv de executare a ordonanței de declarare că indezirabil a străinului (...).”

B. Decizia Curții Constituționale nr. 342 din 16 septembrie 2003

17. Într-o cauză similară cu cea a reclamantului, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra compatibilității art. 84 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 cu principiile constituționale de nediscriminare, cu dreptul de acces la justiție și cu dreptul la un proces echitabil. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către un străin în cadrul contestației ordonanței Parchetului prin care a fost declarat indezirabil pe motivul că „existau indicii temeinice conform cărora el desfășura activități de natură să pună în pericol siguranța națională”.

18. Curtea Constituțională a apreciat că articolul citat mai sus respecta Constituția și Convenția, din următoarele considerente:

„În cauza de față situația străinilor declarați indezirabili în scopul apărării siguranței naționale și protejării informațiilor clasificate este diferită de cea a celorlalți cetățeni străini, ceea ce poate determina legiuitorul să stabilească drepturi diferite pentru aceste două categorii de cetățeni străini, fără că prin aceasta să se încalce principiul egalității. Diferența reală, care rezulta din cele două situații, justifica existența unor reguli distincte.

Totodată Curtea constată că interdicția stabilită de legiuitor pentru cetățenii străini declarați indezirabili, de a nu li se aduce la cunoștința datele și informațiile pe baza cărora s-a luat o astfel de decizie, este în concordanță cu dispozițiile constituționale ale art. 31 alin. (3), potrivit cărora „*Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze [...] siguranța națională*”.

Dispozițiile art. 84 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 nu încalcă principiul accesului liber la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție, deoarece, conform art. 85 alin. (1), împotriva măsurii dispuse de procuror de declarare că indezirabil este deschisă calea acțiunii în justiție.

Curtea nu poate reține nici încălcarea prevederilor art. 123 alin. (2) din Constituție referitor la independența judecătorilor, deoarece aceștia trebuie să respecte legea care dă prioritate intereselor privind siguranța națională a României. Instanța urmează să soluționeze contestația în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002 cu privire la regimul străinilor în România, verificând legalitatea și temeinicia ordonanței în condițiile și în limitele acesteia.

Referitor la prevederile cuprinse în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (art. 6 pct. 1), precum și la cele ale Declarației Universale a Drepturilor Omului (art. 9 și 10), invocate în motivarea excepției, Curtea reține că textul legal criticat nu oprește părțile interesate de a apela la instanțele judecătorești, de a fi apărute și de a se prevala de toate garanțiile procesuale care condiționează într-o societate democratică procesul echitabil. De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat (prin Hotărârea din 5 octombrie 2000, pronunțată în Cauza *Maaouia împotriva Franței*) că „deciziile privind intrarea, șederea și expulzarea străinilor nu privesc drepturile și obligațiile civile ale reclamantului și nici acuzații de natură penală, în sensul art. 6 pct. 1 din Convenție. În consecință, art. 6 pct. 1 nu este aplicabil cauzei”.

ÎN DREPT

I. Asupra pretensei încălcări a art. 8 din Convenție

19. Reclamantul pretinde că măsura de expulzare, precum și interdicția de ședere dispuse împotriva sa îi încalcă dreptul la respectarea vieții private și de familie, garantat prin art. 8 din Convenție, care prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului sau și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirii faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

A. Asupra admisibilității

20. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit neîntemeiat în sensul art. 35 paragraful 3 din Convenție. Ea relevă, de asemenea, că acest capăt de cerere nu este lovit de niciun alt motiv de inadmisibilitate. Așadar, el trebuie declarat admisibil.

B. Pe fond

1. Asupra existenței unei ingerințe

21. Guvernul nu contestă existența unei vieți private și de familie a reclamantului în România înaintea expulzării sale, însă susține că această măsură, precum și interdicția de ședere nu au constituit o ingerință în viața sa privată și de familie. În acest sens, el arată că

reclamantul nu avea un drept de ședere permanentă în România, ci ședea aici în baza unei vize de afaceri prelungite periodic. Mai mult, el subliniază că după expulzarea reclamantului partenera sa și copilul lor s-au deplasat de mai multe ori în Serbia fără a întâmpina probleme speciale și că au stat acolo mai multe luni. Prin urmare, Guvernul consideră că viața de familie a reclamantului nu a fost întreruptă.

22. Reclamantul arata că din anul 1989 și până în anul 2003 viața sa privată, de familie și profesională s-a desfășurat în România. El adaugă că, în ciuda vizitelor partenerei sale și ale copilului lor, viața lor privată și de familie a fost afectată iremediabil prin măsura de expulzare.

23. De asemenea, el neagă posibilitatea că partenera sa și copilul lor să se stabilească în Serbia-Muntenegru, deoarece aceasta nu vorbește limba sârbă, ceea ce îngreunează foarte mult adaptarea culturală și socială în aceasta țară. Mai mult, el afirmă că în urma expulzării sale, societatea comercială pe care o înființase în România, prin care aceștia se întrețineau, a fost nevoită să-și înceteze activitatea și că, de atunci încolo, ei nu au mai dispus de resurse suficiente pentru a-și asigura un nivel de viață decent în Serbia-Muntenegru.

24. Curtea observă în primul rând că realitatea unei vieți private și de familie a reclamantului în România înaintea expulzării sale nu a fost contestată.

25. Curtea reamintește apoi faptul că Convenția nu garantează, că atare, niciun drept pentru un străin de a intra sau locui pe teritoriul unei anumite țări. Totuși, expulzarea unei persoane dintr-o țară în care locuiesc rudele sale apropiate poate constitui o ingerință în dreptul la respectarea vieții de familie, așa cum este el protejat de art. 8 § 1 din Convenție (Cauza *Boultif împotriva Elveției*, nr. 54273/00, § 39, CEDO 2001-IX).

26. În cauza de față, Curtea relevă faptul că reclamantul, ajuns în România în 1989, a locuit aici în mod legal, a învățat limba română, a înființat o societate comercială și și-a întemeiat o familie cu o cetățeană română. Din aceasta uniune a rezultat un copil cu dublă cetățenie, română și sârbo-muntenegreană.

27. Integrarea reclamantului în societatea românească și caracterul efectiv al vieții sale de familie fiind incontestabile, Curtea consideră că expulzarea sa și interdicția de a intra pe teritoriul român au pus capăt acestei integrări și au generat o bulversare radicală în viața sa privată și de familie, pe care vizitele regulate ale partenerei sale și ale copilului lor nu au putut-o remedia. Drept care, Curtea consideră că a avut loc o ingerință în viața privată și de familie a reclamantului.

2. Asupra justificării ingerinței

28. Aceasta ingerință încalcă Convenția dacă nu respecta cerințele paragrafului 2 al art. 8. Așadar, trebuie analizat dacă ea era „prevăzută de lege”, dacă urmărea unul sau mai multe scopuri legitime, în sensul paragrafului respectiv, și dacă era „necesară într-o societate democratică”.

29. Guvernul susține că măsura litigioasă respecta criteriile paragrafului 2 al art. 8. El arată că această măsură era prevăzută de lege, și anume de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, și că respecta, prin urmare, condiția de accesibilitate. În ceea ce privește criteriul de previzibilitate, Guvernul consideră că a fost și el respectat, din moment ce art. 83 din ordonanța mai sus menționată prevedea că interdicția teritorială nu poate fi dispusă decât în cazurile strict enumerate, și anume dacă un străin a desfășurat, desfășoară sau are intenția de a desfășura activități de natură să pună în pericol siguranța națională sau ordinea publică.

30. În fine, Guvernul afirmă că măsura litigioasă urmărea un scop legitim, și anume apărarea siguranței naționale, că aceasta era necesară într-o societate democratică din moment ce se justifică printr-o necesitate socială imperioasă și că era proporțională cu scopul legitim urmărit. Pentru a conchide asupra proporționalității ingerinței, Guvernul subliniază că trebuie luate în calcul, pe de o parte, gravitatea faptelor de care era bănuit reclamantul și, pe de altă parte, faptul că partenera sa și copilul lor sunt liberi să-l viziteze și, eventual, să se stabilească în Serbia-Munteșnegru.

31. Reclamantul arată că Guvernul nu i-a comunicat niciodată faptele ce i se reproșau și că nicio altă procedură penală nu a fost începută împotriva sa, nici în România și nici în Serbia-Munteșnegru. Prin urmare, el consideră că măsura a cărei victimă a fost era complet arbitrară.

32. Curtea reamintește ca, în conformitate cu jurisprudența sa constantă, sintagma „prevăzută de lege” înseamnă în primul rând că măsura incriminată trebuie să aibă o bază în dreptul intern, însă se referă și la calitatea legii respective: ea impune că aceasta să fie accesibilă persoanelor în cauză și să aibă o formulare destul de exactă pentru a permite reclamantilor, care apelează, la nevoie, la consilieri, să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-un anumit act.

33. Desigur, în contextul special al măsurilor legate de siguranță națională, cerința de previzibilitate nu ar putea fi aceeași ca în multe alte domenii (Cauza *Leander împotriva Suediei*, Hotărârea din 26 martie 1987, seria A nr. 116, p. 23, § 51).

34. Totuși, dreptul intern trebuie să ofere protecție împotriva atingerilor arbitrare ale puterii publice asupra drepturilor garantate prin Convenție. Atunci când este vorba de chestiuni legate de drepturile fundamentale, dacă puterea de apreciere acordată executivului nu ar cunoaște limite, legea ar putea să încalce preeminența dreptului, unul dintre principiile fundamentale ale unei societăți democratice consacrate prin Convenție (Cauza *Malone împotriva Regatului Unit*, Hotărârea din 2 august 1984, seria A nr. 82, p. 33, § 68). Într-adevăr, existența unor garanții adecvate și suficiente împotriva abuzurilor, garanții printre care se numără mai ales cea a procedurilor de control eficient exercitat de către puterea judiciară, este cu atât mai necesară cu cât, sub pretextul apărării democrației, asemenea măsuri riscă să o submineze, chiar să o distrugă (vezi, *mutatis mutandis*, Cauza *Rotaru împotriva României* [GC], nr. 28.341/95, §§ 55, 59, CEDO 2000-V).

35. În cauza, Curtea constată că art. 83 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 reprezintă textul legal ce a constituit fundamentul expulzării și interdicției șederii reclamantului. Ea conchide, așadar, că măsura litigioasă avea o bază în dreptul intern.

36. În ceea ce privește accesibilitatea, Curtea observă că ordonanța citată mai sus a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 955 din 27 decembrie 2002. Prin urmare, Curtea consideră că acest text respecta criteriul accesibilității.

37. În ceea ce privește previzibilitatea, Curtea reamintește că nivelul de precizie al legislației interne depinde într-o mare măsură de domeniul pe care se presupune că îl reglementează. Or, amenințările la adresa siguranței naționale diferă în timp și că natură, ceea ce le face greu identificabile dinainte (Cauza *Al-Nashif împotriva Bulgariei*, nr. 50.963/99, § 121, 20 iunie 2002).

38. Totuși, nicio persoană care face obiectul unei măsuri bazate pe aceste motive de siguranță națională nu trebuie lipsită de garanții împotriva arbitrariului. În special, ea trebuie să aibă posibilitatea de a cere controlul măsurii litigioase de către un organ independent și imparțial, abilitat să analizeze toate chestiunile de fapt și de drept pertinente pentru a putea statua asupra legalității măsurii și a sancționa un eventual abuz al autorităților. În fața acestui organ de control, persoana respectivă trebuie să beneficieze de o procedură contradictorie pentru a-și putea prezenta punctul de vedere și a respinge argumentele autorităților (Cauza *Al-Nashif*, citată mai sus, §§ 123 și 124).

39. În cauză, Curtea observă că, printr-o ordonanță a Parchetului, reclamantul a fost declarat indezirabil pe teritoriul român, i s-a interzis șederea pentru o perioadă de 10 ani și a fost expulzat pe motiv că Serviciul Român de Informații deținea „indicii temeinice că desfășoară activități de natură să pună în pericol siguranța națională”.

40. Or, Curtea constată că împotriva reclamantului nu s-a declanșat nicio urmărire penală pentru faptul că a participat la comiterea vreunei infracțiuni în România sau într-o altă țară. În afară de motivul general menționat mai sus, autoritățile nu i-au oferit reclamantului nicio altă precizare. În plus, Curtea observă că, încălcând dreptul intern, ordonanța prin care reclamantul a fost declarat indezirabil nu i-a fost comunicată decât după expulzarea sa.

41. Curtea acordă importanță faptului că instanța, Curtea de Apel București, s-a limitat la o analiză pur formală a ordonanței Parchetului. În acest sens, ea observă că Parchetul nu i-a furnizat curții de apel nicio precizare referitoare la faptele reproșate reclamantului și că aceasta nu a mers dincolo de afirmațiile Parchetului pentru a verifica dacă reclamantul reprezenta într-adevăr un pericol pentru siguranța națională sau pentru ordinea publică.

42. Având în vedere că reclamantul nu s-a bucurat nici în fața autorităților administrative și nici în fața curții de apel de nivelul minim de protecție împotriva arbitrariului autorităților, Curtea conchide că ingerința în viața sa privată și de familie nu era prevăzută de o „lege” care să respecte cerințele Convenției (vezi, *mutatis mutandis*, Cauza *Al-Nashif*, citată mai sus, § 128).

43. Având în vedere aceasta constatare, Curtea apreciază că nu mai are rost să continue analiza acestui capăt de cerere al reclamantului pentru a cerceta dacă ingerința viza „un scop legitim” și era „necesară într-o societate democratică”.

44. Prin urmare, a avut loc încălcarea art. 8 din Convenție.

II. Asupra pretensei încălcări a art. 1 din Protocolul nr. 7

45. Reclamantul invocă încălcarea garanțiilor procedurale în caz de expulzare. El invocă art. 1 din Protocolul nr. 7, care prevede următoarele:

„1. Un străin care își are reședința în mod legal pe teritoriul unui stat nu poate fi expulzat decât în temeiul executării unei hotărâri luate conform legii și el trebuie să poată:

a) să prezinte motivele care pledează împotriva expulzării sale;

b) să ceară examinarea cazului sau; și

c) să ceară să fie reprezentat în acest scop în fața autorităților competențe sau a uneia ori a mai multor persoane desemnate de către aceasta autoritate.

2. Un străin poate fi expulzat înainte de exercitarea drepturilor enumerate în paragraful 1a), b) și c) al acestui articol, atunci când expulzarea este necesară în interesul ordinii publice sau se întemeiază pe motive de securitate națională.”

A. Asupra admisibilității

46. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. Mai mult, Curtea relevă că acesta nu este lovit de niciun alt motiv de inadmisibilitate. Așadar, el trebuie declarat admisibil.

B. Pe fond

47. Guvernul nu contestă aplicabilitatea în cauza a art. 1 din Protocolul nr. 7 și admite că reclamantul a fost expulzat înainte de a beneficia de garanțiile prevăzute de acest articol.

48. Totuși, el consideră că motive de siguranță națională au impus luarea unor măsuri urgente. Drept care, apreciază că expulzarea reclamantului era justificată în sensul paragrafului 2 al art. 1.

49. Guvernul mai susține că reclamantul, deși a fost expulzat, a beneficiat de aceste garanții procedurale în fața unei instanțe judiciare. În acest sens, el arată că reclamantul a fost reprezentat de avocata sa, care a putut arata în fața curții de apel motivele ce militau împotriva expulzării reclamantului (vezi, *mutatis mutandis*, Cauza *Mezghiche împotriva Franței* nr. 33438/96, decizia Comisiei din 9 aprilie 1997).

50. Reclamantul reiterează faptul că nu a fost niciodată informat despre motivele ce au determinat expulzarea sa. Prin urmare, el apreciază că avocata sa s-a aflat în imposibilitatea de a-i asigura apărarea în fața curții de apel. El adaugă că ordonanța Parchetului nu i-a fost

comunicată avocatei sale decât la data de 18 august 2003, în timpul unicului termen în fața curții de apel care, pe deasupra, a respins orice cereri de amânare formulate de avocata sa.

51. Încă de la început, Curtea subliniază că în caz de expulzare, pe lângă protecția ce li se oferă în special prin art. 3 și 8 coroborate cu art. 13 din Convenție, străinii beneficiază de garanțiile specifice prevăzute de art. 1 din Protocolul nr. 7 (vezi, *mutatis mutandis*, Cauza *Al-Nashif*, citată mai sus, § 132).

52. Mai mult, Curtea relevă faptul că garanțiile mai sus menționate nu se aplică decât străinilor ce locuiesc în mod legal pe teritoriul unui stat care a ratificat acest Protocol (cauzele *Sejdovic și Sulejmanovic împotriva Italiei* [dec.] nr. 57575/00, 14 martie 2002, și *Sulejmanovic și Sultanovic împotriva Italiei* [dec.] nr. 57574/00, 14 martie 2002).

53. În speță, Curtea observă că nu s-a contestat faptul că reclamantul locuia legal pe teritoriul românesc în momentul expulzării sale. Drept care, deși a fost expulzat de urgență din motive de siguranță națională, caz autorizat de paragraful 2 al art. 1, el avea dreptul să invoce, după expulzarea sa, garanțiile enunțate la paragraful 1 (vezi raportul explicativ ce însoțește Protocolul nr. 7).

54. Curtea subliniază că prima garanție acordată persoanelor vizate de acest articol prevede că acestea nu pot fi expulzate decât „în temeiul executării unei hotărâri luate conform legii”.

55. Cuvântul „lege” desemnând legea națională, trimiterea la aceasta se referă, după exemplul tuturor prevederilor Convenției, nu numai la existența unei baze în dreptul intern, ci și la calitatea legii: el impune accesibilitatea și previzibilitatea acesteia, precum și o anumită protecție împotriva atingerilor arbitrare ale puterii publice asupra drepturilor garantate prin Convenție (paragraful 34 de mai sus).

56. Curtea reiterează constatarea făcută în analiza capătului de cerere întemeiat pe art. 8 din Convenție, și anume că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002, care a constituit baza legală pentru expulzarea reclamantului, nu i-a oferit garanții minime împotriva arbitrariului autorităților.

57. Prin urmare, deși expulzarea reclamantului a avut loc în executarea unei hotărâri luate conform legii, a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 7, din moment ce această lege nu răspunde cerințelor Convenției.

58. În orice caz, Curtea apreciază că autoritățile interne au încălcat și garanțiile de care ar fi trebuit să se bucure reclamantul în virtutea paragrafului 1a) și b) al acestui articol.

59. În acest sens, Curtea observă, pe de o parte, că autoritățile nu i-au oferit reclamantului nici cel mai mic indiciu referitor la faptele ce i se reproșau și, pe de altă parte, că Parchetul nu i-a comunicat ordonanța dată împotriva sa decât în ziua unicului termen avut în fața curții de apel. Mai mult, Curtea notează că instanța, curtea de apel, a respins orice cerere de amânare, împiedicând-o astfel pe avocata reclamantului să studieze ordonanța mai sus menționată și să depună la dosar probe în sprijinul contestației îndreptate împotriva sa.

60. Reamintind că orice prevedere a Convenției sau a protocoalelor sale trebuie să se interpreteze astfel încât să garanteze drepturi concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, Curtea consideră, în lumina controlului pur formal efectuat de curtea de apel în cauza, că reclamantul nu a putut cere în mod adecvat examinarea cazului sau prin prisma argumentelor ce militau împotriva expulzării sale.

61. Așadar, a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 7.

III. Asupra pretensei încălcări a art. 6 § 1 din Convenție

62. Invocând art. 6 § 1 și art. 13 din Convenție, reclamantul se plânge și de inechitatea procedurii în fața Curții de Apel București și de lipsa unei căi de atac împotriva Hotărârii din 18 august 2003 a acestei instanțe.

63. Curtea reamintește că hotărârile referitoare la expulzarea străinilor, cum ar fi sentința mai sus menționată în cauza, nu reprezintă o contestație asupra drepturilor sau obligațiilor cu caracter civil și nici nu au legătură cu temeinicia unei acuzații în materie penală, în sensul art. 6 § 1 din Convenție (Cauza *Maaouia împotriva Franței* [GC] nr. 39652/98, § 40, CEDO 2000-X).

64. În ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe art. 13 din Convenție, Curtea reamintește că nicio prevedere a Convenției nu acordă dreptul la mai multe grade de jurisdicție în alte proceduri decât cele penale.

65. Prin urmare, Curtea apreciază că aceasta parte a cererii este incompatibilă *ratione materiae* cu prevederile Convenției și trebuie respinsă conform art. 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

IV. Asupra aplicării art. 41 din Convenție

66. Conform prevederilor art. 41 din Convenție: Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.

A. Prejudiciu

67. Invocând concluziile unei expertize contabile, reclamantul solicită cu titlu de prejudiciu material suma de 171.000 EUR pentru pierderile economice suferite de societatea sa comercială de la expulzarea sa.

68. De asemenea, el solicită 100.000 EUR cu titlu de prejudiciu moral suportat din cauza expulzării sale.

69. Guvernul contestă aceste pretenții, pe care le consideră excesive. Mai mult, el susține că nu există nicio legătură directă între pretensele încălcări și așa-zisele prejudicii materiale și morale pretinse.

70. Curtea relevă încă de la început că nu poate specula asupra evoluției economice pe care ar fi putut-o avea societatea comercială înființată de reclamant dacă acesta nu ar fi fost expulzat. Totuși, ea apreciază că expulzarea reclamantului a perturbat în mod obiectiv administrarea societății sale, perturbări ale căror consecințe nu pot fi evaluate cu exactitate.

71. Mai mult, Curtea apreciază că reclamantul a suferit un prejudiciu moral incontestabil din cauza încălcărilor constatate.

72. Ținând cont de toate elementele ce se afla în posesia sa și statuând în echitate, conform art. 41 din Convenție, Curtea hotărăște să acorde reclamantului 15.000 EUR, pentru toate prejudiciile suferite.

B. Cheltuieli de judecată

73. Reclamantul solicită rambursarea onorariilor avocațiale, precum și a diferitelor cheltuieli efectuate pentru a-și prezenta cererea în fața Curții. Cu titlu justificativ, el prezintă o notă de onorariu în valoare de 6.500 EUR, întocmită pe numele avocatei sale.

74. Guvernul contestă suma solicitată, pe care o consideră excesivă. Mai mult, el arată că avocata reclamantului nu a precizat nici numărul de ore consacrate prezentării cererii în fața Curții și nici tariful orar practicat.

75. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată decât în măsura în care li s-au stabilit realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil.

76. În cauza, Curtea apreciază că suma totală solicitată de reclamant cu titlu de onorarii avocațiale este excesivă.

77. Ținând cont de elementele aflate în posesia sa, precum și de jurisprudența sa în materie, Curtea, statuând în echitate, conform art. 41 din Convenție, consideră rezonabil să acorde reclamantului suma de 3.000 EUR, pentru toate cheltuielile de judecată.

C. Dobânzi moratorii

78. Curtea consideră potrivit că rata dobânzii moratorii să se bazeze pe rata dobânzii facilității de preț marginal a Băncii Centrale Europene, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
CURTEA,
ÎN UNANIMITATE:

1. declară cererea admisibilă în ceea ce privește capetele de cerere întemeiate pe art. 8 din Convenție și pe art. 1 din Protocolul nr. 7 și inadmisibilă în rest;

2. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 8 din Convenție;

3. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 7;

4. hotărăște:

a)ca statul pârât să-i plătească reclamantului, în termen de 3 luni de la data rămânării definitive a hotărârii, conform art. 44 § 2 din Convenție, 15.000 EUR (cincisprezece mii euro) cu titlu de prejudiciu material și moral și 3.000 EUR (trei mii euro) drept cheltuieli de judecată, plus orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit;

b)ca, începând de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, aceste sume să se majoreze cu o dobândă simplă având o rată egală cu cea a facilității de preț marginal a Băncii Centrale Europene, valabilă în această perioadă, majorată cu 3 puncte procentuale;

5. respinge cererea de satisfacție echitabilă pentru surplus.

Întocmită în limba franceză, apoi comunicată în scris la data de 8 iunie 2006, în aplicarea art. 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Bostjan M. Zupancic,

președinte

Vincent Berger,

grețier